

תקציר הרצאה: אקטואליה - האיום האיראני. מרצה : שמואל אייל.

השיח הציבורי בישראל עוסק לאחרונה באינטנסיביות רבה בשאלה האם תתקוף ישראל באיראן ע"מ למנוע את התחמשותה בנשק גרעיני. מה פרוש לתקוף ?

שדה הקרב עבר לאורך ההיסטוריה תהפוכות דרמטיות, הצבא המנצח היה זה שידע לזהות בעוד מועד את השנויים, לנהוג לפיהם ולנצלם, מיצה את ההזדמנות וידע שלא להלחם את קרבות העבר אלא להלחם תוך ניצול המציאות המשתנה.

הופעת אבק השריפה חיסלה צורת מלחמה ארוכת זמן, שיצרה גם מעמד חברתי-כלכלי ובעקבות כך גם פוליטי: האבירים לבושי שריון על סוסיהם. הופעת הטנק במהלך מלחמת העולם הראשונה גרמה לכך שזו הייתה המלחמה האחרונה שחיל פרשים הווה זרוע חשובה במערך הלוחם.

(נזכור כמה פאסטי היה הצבא הפולני שהעמיד חייל פרשים נגד הטנקים הגרמנים שפלשו לפולין בספטמבר 1939).

המצאת המטוס בשלהי מלחמת העולם הראשונה שינתה ללא הכר את שדה הקרב. אי אפשר לנצח במלחמה ללא חיל-אוויר.

היום, אנו נמצאים בעידן של שנוי דרמטי בכל אורחות חיינו ושדה הקרב תופס מקום מרכזי בו.

במלה אחת: המחשב.

המחשב נמצא בכל מרכיב מחיינו גם.

הטלפון הסלולרי לדוגמא גם הוא מחשב.

המכונית מרכיבים רבים בתוכה ממוחשבים. שלא לדבר על המערכות הגדולות, המרכזיות של חיינו.

אספקת החשמל, המים, פעילות הבנקים, הבורסה, מפעלי התעשייה וכמובן המערכות המדעיות והצבאיות.

פגיעה והרס תשתיות לאומיות היו חלק מאופיה של המלחמה במאה ה-20 ונעשה ע"י מטוסים, ובמידה גדולה יותר במאה ה-21 ע"י טילים.

שיטה זו חושפת את מקור הירי (במקרה של טילים) ויתר מכך את כלי הטיס התוקפים. לעומת זו פגיעה בתשתיות, מים, חשמל, כורים גרעיניים, רכבות, מרכזים פיננסיים (בנקים, חברות בטוח, בורסה) ע"י החדרת "וירוסים" אלקטרוניים, יכולים למוטט מדינות וצבאות.

היתרון בהפעלת הוירוסים הוא רב פנים.

ראשית קשה מאד לגלות את המקור להתקפת וירוסים.

נורמות המלחמה הקיימות, כולל חוקי המלחמה (אמנת ג'נבה לדוגמה) מתייחסים לצורות מלחמות המוכרות לנו ואין בהן התייחסות למלחמת מחשבים.

דוגמא קונקרטית: האיראנים הצהירו כי אם יותקפו הם לא יבדקו מי התקיף אותם ויגיבו בירי טילים והפצצות על ישראל ועל בסיסים אמריקאים במפרץ.

והנה הם עצמם פרסמו שמערכות להשבחת האורניום נפגעו ע"י וירוסים.

האיראנים במקרה זה לא נקטו בשום תגובה מלחמתית כהצהרתם.

כלומר שיתכן, שאנו כבר נמצאים בעיצומה של מלחמה מהסוג שלא הכרנו עד היום שאגב בתחום זה אנחנו מקדימים היום את האיראנים ב-20 שנה, האם זו רק הקדמה

למלחמה בסגנון המוכר לנו מהעבר, או אולי זו ליבת המלחמה על כך נוכל לדון בפגישתנו כמאמר החייל האמיץ שוויק: "בשעה שש אחרי המלחמה. "עסקת שליט".

אנסה לבחון כמה היבטים שלא נדונו בויכוח הציבורי. מאסר עבריינים מורשעים נועד למספר מטרות: ענישה, הרתעה, הרחקה מהחברה ולשיקום.

גורם נוסף "שלא יפה" למנותו: נקמה. לגבי מאסרם של שבויי מלחמה, מרגלים ואסירי אויב יש מטרה נוספת שבמקרים רבים הופכת למרכזית אם לא לבלעדית. השבתם בתמורה להחזרת שבויים, מרגלים וכיו"ב. דוגמה מסביבתנו, את השייח עוביד הבאנו למאסר בישראל למטרה ספציפית: החלפתו ברון ארד. לפיכך ראוי לבחון את עסקת שליט גם מהיבט זה. האסירים הביטחוניים אותם החזרנו מתחלקים לכמה קטגוריות. יש בהם הנמצאים ביותר מקטגוריה אחת.

1. קבוצת אסירים שרוצים הביתה ושום דבר אחר לא מעניין אותם.
2. כאלו שיעסיק אותם החיפוש אחרי מי שהסגיר אותם או בגד בהם.
3. כאלו שיעסקו בחיסול חשבונות על שעוללו להם אסירים אחרים בכלא הישראלי.
4. כאלו שיבואו חשבון עם מי שלא סייע להם, או למשפחותיהם בעת היותם בכלא.
5. כאלו שיתחבאו מפני נקמנות או משום ששיתפו פעולה עם שלטונות הכלא. (לדוגמה אולי : שתי הבנות שנשארו במצרים וסרבו לחזור לרצועה).
6. כאלו שהפכו /נקנו למשתפיי"ם של ישראל.
7. כאלו שינסו לחזור לטרור.

על פניו שבויים חשודים בשיתוף פעולה עם האויב, מתביישים בכניעתם ונאלצים להוכיח חפותם. זו סיטואציה לא פשוטה. לגבי החוזרים לפעילות, ברחבי השטחים מצוי פוטנציאל גדול של מועמדים אנונימיים שהשב"כ עושה מאמצים לגלותם. במקרה שלפנינו, היותם מוכרים וידועים מקל את משימת העיקוב ההרתעה והחשיפה. עם כל הסיכון.